Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/2353

20.10.2026

# ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2026/2353

## zo 16. októbra 2026

## o monitorovaní prítomnosti chinolizidínových alkaloidov v lupinách a krmivách získaných z lupín

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

(1) Pracovná skupina Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“) pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „vedecká skupina CONTAM“) prijala v roku 2019 posúdenie rizika, ktoré pre zdravie zvierat a ľudí predstavuje prítomnosť chinolizidínových alkaloidov v krmivách a potravinách, najmä v lupinách a vo výrobkoch získaných z lupín ([1]).

(2) Posúdenie rizika sa obmedzuje na chinolizidínové alkaloidy vyskytujúce sa v druhoch/odrodách rodu *Lupinus* relevantných pre živočíšnu a ľudskú spotrebu v Únii (t. j. *Lupinus albus* L., *Lupinus angustifolius* L., *Lupinus luteus* L. a *Lupinus mutabilis* Sweet). Pokiaľ ide o riziko nepriaznivých účinkov na zdravie zvierat v prípade lososovitých rýb, úrad dospel k záveru, že priemerná expozícia lososovitých rýb prostredníctvom krmiva je vyššia ako hladina bez pozorovaného nepriaznivého účinku (NOAEL), ktorá sa rovná 1 mg/kg telesnej hmotnosti na deň, ale nižšia ako najnižšia hladina, pri ktorej dochádza k nepriaznivým účinkom (LOAEL) a ktorá sa rovná 2,5 mg/kg telesnej hmotnosti na deň. Úrad považuje riziko nepriaznivých účinkov na lososovité ryby za nízke. V prípade ostatných druhov bola dostupná databáza nežiaducich účinkov príliš obmedzená na identifikáciu celkových hladín NOAEL/LOAEL. Namiesto toho úrad ako alternatívny prístup identifikoval dávky chinolizidínových alkaloidov prítomných v semenách lupín, ktoré možno tolerovať so zreteľom na zootechnickú úžitkovosť. V prípade hovädzieho dobytka a králikov je priemerná expozícia prostredníctvom krmiva výrazne pod tolerovanou dávkou. V prípade ošípaných a kurčiat je priemerná expozícia prostredníctvom krmiva v rovnakom rozsahu ako dávka, ktorú možno tolerovať.

(3) Úrad odporučil, aby sa zhromaždilo viac údajov o prítomnosti chinolizidínových alkaloidov v lupinách a vo výrobkoch získaných z lupín.

(4) Treba zhromaždiť viac informácií o faktoroch, ktoré vedú k relatívne vysokým hladinám chinolizidínových alkaloidov v lupinách a kŕmnych surovinách získaných z lupín, aby bolo možné identifikovať odporúčané opatrenia, ktorými sa má zabrániť prítomnosti chinolizidínových alkaloidov v týchto krmivách alebo ktorými sa má táto prítomnosť znížiť.

(5) Preto je vhodné odporučiť monitorovanie chinolizidínových alkaloidov v lupinách a kŕmnych surovinách získaných z lupín, identifikáciu faktorov vedúcich k ich vysokým hladinám a zhromaždenie väčšieho množstva informácií o tom, aké účinky má spracúvanie na hladinu chinolizidínových alkaloidov,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členským štátom sa odporúča, aby za aktívnej účasti prevádzkovateľov krmivárskych podnikov monitorovali v rokoch 2026, 2027, 2028 a 2029 chinolizidínové alkaloidy v lupinách, kŕmnych surovinách získaných z lupín a v kŕmnych zmesiach obsahujúcich lupiny a výrobky získané z lupín. Členským štátom sa odporúča analyzovať aspoň chinolizidínové alkaloidy albín, anagyrín, angustifolin, lupanín, izolupanín, multiflorín, 13α-hydroxylupanín, lupinín a sparteín.

2. Odporúčanou metódou analýzy je kvapalinová chromatografia s tandemovou hmotnostnou spektrometriou (LC-MS/MS). Ak sa použijú iné metódy analýzy, mali by byť k dispozícii dôkazy o tom, že pri jednotlivých chinolizidínových alkaloidoch prinášajú spoľahlivé výsledky. Kvantifikačný limit (LOQ) na stanovenie každého chinolizidínového alkaloidu by mal byť podľa možnosti približne 1 mg/kg v prípade semien lupín a kŕmnych surovín získaných z lupín a 0,2 mg/kg v prípade kŕmnych zmesí.

([1]) EFSA CONTAM Panel (Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci), 2019. *Scientific opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin-derived products*, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

3. Členským štátom sa odporúča, aby za aktívnej účasti prevádzkovateľov krmivárskych podnikov vykonávali vyšetrovania s cieľom identifikovať faktory vedúce k vysokým hladinám chinolizidínových alkaloidov v lupinách a kŕmnych surovinách získaných z lupín a zhromaždili väčšie množstvo informácií o tom, aké účinky má spracúvanie na hladinu chinolizidínových alkaloidov.

4. Členským štátom a prevádzkovateľom krmivárskych podnikov sa odporúča, aby úradu poskytli údaje na účely kompilácie týchto údajov do jednej databázy v súlade s požiadavkami uvedenými v usmerneniach úradu k štandardnému opisu vzorky (SSD) pre potraviny a krmivá a s dodatočnými osobitnými požiadavkami úradu na podávanie správ ([2]). Dôležité je, aby sa v prípade semien lupín a krmív získaných z lupín okrem druhov lupín (bez ohľadu na to, či ide o sladké alebo horké lupiny) nahlásili aj všetky procesy, ktorými prešli semená lupín (napríklad máčanie, varenie) a krmivá získané z lupín na zníženie obsahu chinolizidínových alkaloidov.

V Bruseli 16. októbra 2026

*Za Komisiu*
Olivér VÁRHELYI
*člen Komisie*

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.